

FAMILJEÅTERFÖRENING

Ser till att statslösa kan återförenas med familjemedlemmar

[Vad är problemet?](#)

[Vad kan jag som arbetar med flyktingar göra?](#)

[Vad behöver förändras på politisk nivå?](#)

[Mer bakgrundsinformation om frågan och fler resurser](#)

VAD ÄR PROBLEMET?

Hinder för statslösa att återförenas med familjemedlemmar kan **kränka rätten till familjeliv** och utsätter ibland familjemedlemmar för **farliga situationer**, med risk för **kränkningar** av andra **mänskliga rättigheter**. Till exempel:

- Statslösa som inte har några **dokumenterade bevis för familjeband** eftersom de nekats registrering av giftermål eller födelse tvingas i högre grad att DNA-testa sig, något de kanske inte har råd med och/eller kräver långa och/eller farliga resor till testanläggningar.
- **Statslösa familjemedlemmar löper större risk att inte kunna korsa gränser lagligt** för att närvara vid intervjuer på ambassader, på grund av bristen på dokument. I vissa fall tvingar det dem till farliga resor och att korsa gränser utan tillåtelse.
- **Statslösa löper större risk för långa förseningar** i familjeåterföreningsprocessen på grund av brist på dokumentation och andra försvårande omständigheter, vilket i vissa fall leder till desperation hos familjemedlemmar som försöker återförenas genom osäkra och farliga resor.

VAD KAN JAG SOM ARBETAR MED FLYKTINGAR GÖRA?

De fyra grunduppgifterna: **Identifiera, registrera, hänvisa och läs på!**

1. Identifiera statslöshet och relaterade utmaningar inom familjeåterförening

Utgå inte från att alla har en nationalitet eller att alla som är statslösa vet om att de är statslösa, eller att statslösheten hos en sökande eller dess familjemedlemmar har identifierats vid ett förfarande för **screening** eller för att fastställa **flyktingstatus**. Var medveten om hinder som statslösa kan stå inför i familjeåterföreningsprocesser, såsom brist på bevis på familjeband på grund av statslöshet, och försök hitta sätt att lösa dessa.

2. Registrera statslöshet eller tecken på statslöshet

Om du identifierar att en person är eller kan vara statslös, registrera denna viktiga information på dokument som rör personen. Om ett formulär inte har fält där du korrekt kan registrera statslöshet eller möjlig statslöshet, gör en anteckning någonstans på

formuläret så att det finns registrerat. Var noga med att informera personen om detta och att det kan vara viktigt för dem framöver. Spara även kopior av alla relevanta dokument.

Det är också bra att be din organisation att inkludera sätt att korrekt kunna registrera (risken för) statslöshet på alla relevanta formulär.

3. Hänvisa personer till att söka expertråd, stöd och information

Identifiera organisationer som är specialiserade på statslöshet och nationalitet i landet du arbetar i, och se om de kan hjälpa till. Några av [våra medlemmar](#) kanske kan hjälpa till. Ladda ner och använd vår [guide/affisch](#) för dig som arbetar med flyktingar och vår [korta guide](#) för flyktingar och asylsökande.

4. Läs på om statslöshet och familjeåterförening

Det finns lite mer information nedan och mycket mer information på våra hemsidor (länkar nedan). Läs mer om statslöshet och familjeåterförening här:

- [Från Syrien till Europa](#) (avsnitt 4)
- [Double jeopardy – Syriens statslösapalestinier](#)
- [UNHCR:s självstudiemodul om statslöshet](#) (s. 95)

VAD BEHÖVER FÖRÄNDRAS PÅ POLITISK NIVÅ?

- Stater ska garantera likvärdig tillgång till rätten till familjeliv genom att säkerställa att **lagar och beslut ger** statslösa och deras familjemedlemmar **likvärdig tillgång** till familjeåterförening.
- Stater ska säkerställa att **familjeåterföreningsprocesser tar hänsyn till statslösa flyktingar och deras familjemedlemmars särskilda omständigheter**, och erbjuda flexibilitet och hjälp vid behov.
- Stater och andra organisationer där familjeåterförening hanteras bör öka medvetenheten genom **utbildning om dokumentering och bevisvärigheter** för statslösa i olika sammanhang.
- **Stater ska inte kräva att familjemedlemmar ger sig ut på alltför kostsamma eller riskfyllda resor** för att underlätta familjeåterförening och bör erbjuda rimliga alternativ.

MER BAKGRUNDSINFORMATION OM FRÅGAN OCH FLER RESURSER

Vissa stater saknar rättsliga bestämmelser rörande familjeåterförening för statslösa. I vissa stater saknas fullständiga direktiv kring de rättsliga bestämmelserna om familjeåterförening för statslösa som inte beviljats flyktingstatus utan istället beviljats skydd/uppehållstillstånd genom förfaranden för att fastställa statslöshet eller andra förfaranden. Vissa stater har specifika bestämmelser i lagen rörande familjeåterförening för statslösa, men har inte skapat något ansökningsformulär/tillvägagångssätt för det. Även om det är oavsiktligt kan detta hindra statslösa att återförenas med familjemedlemmar. Vissa stater har bestämmelser i lagen för återförening av endast vissa familjemedlemmar (vanligtvis barn och makar/partner). Liksom med flyktingar i allmänhet bör stater överväga återförening av ytterligare familjemedlemmar och den berörda personens rätt till skydd av privat- och familjeliv i enlighet med **artikel 8 i den Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna** (och annan relevant lag).

Stelbenta tillvägagångssätt och tidsramar för familjeåterföreningsprocesser kan betyda att tidsfrister missas och att förfarandena måste tas upp på nytt. Det är ineffektivt för alla inblandade och/eller farligt för statslösa. Statslösa familjemedlemmar som saknar id- eller resedokument kan tvingas till osäkra resor för att korsa gränser för att delta på möten på ambassader för att underlätta familjeåterföreningen. Otrygghet, brist på infrastruktur och andra komplikationer kan innebära förseningar eller att de inte kan närvara.

Få mer information

[European Network on Statelessness](#) (Det europeiska nätverket för statslöshet)

[Stateless Journeys](#) (statslösa resor)

[Statslöshet-index](#)

[UNHCR:s hemsida Ending Statelessness](#) (Utrota statslöshet)

[UNHCR:s självstudiemodul om statslöshet](#)

[Institute on Statelessness and Inclusion](#) (Institutet för statslöshet och inkludering)

[Statefree](#) (statsfri)

Gå en kurs vid [Institute on Statelessness and Inclusion](#) (Institutet för statslöshet och inkludering) eller vid [University of Melbourne](#).

Organisationer i Europa kan [kontakta ENS](#) om utbildningsmöjligheter. Du kan också [anmäla dig till vår mejllista/nyhetsbrev](#), följa oss på sociala medier och [stödja Stateless Journeys campaign](#) (kampanjen Statslösa resor).

EFTER ALLA MÅNADER AV VÄNTAN ÄR VI RÄDDA ATT VÅRA SLÄKTINGAR INTE KOMMER TILLÅTAS ATT LÄMNA SYRIEN OCH ATT DE KOMMER MISSA ÄNNU ETT MÖTE PÅ [DEN NEDERLÄNDSKA] AMBASSADEN ... VI VILL INGET HELLRE ÄN ATT KUNNA TA HIT VÅR MAMMA OCH VÅRA SYSKON, MEN DET FINNS SÅ MÅNGA FÖRSVÅRANDE OMSTÄNDIGHETER EFTERSOM VI ÄR STATSLÖSA ...

~STATSLÖS KVINNA IFRÅN SYRIEN, INTERVJUAD I NEDERLÄNDERNA